

Tımbıllı • Figen Şakacı

Köprü Kitaplar 30 • Roman • 112 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6, 7

DUYGULAR • YETENEKLER • İLETİŞİM • SOSYAL İLİŞKİLER

taşınmak • aile • köpek • babaanne • anılar • alınganlık • resim • köy yaşamı • günlük tutmak • arkadaşlık • sevgi • okul yaşamı • kedi • alışkanlıklar • değişim • kaygı • öğretmen-öğrenci iletişimi

Köprü Kitaplar koleksiyonunun 30. kitabını, çağdaş edebiyatımızda sahici karakterleriyle tanınan **Figen Şakacı** yazdı. Güneşiği Kitaplığı'nın 30. yılını kutlayan bu otuzuncu kitap, ailesiyle birlikte küçük bir kasabadan İstanbul'a taşınmaya hazırlanan Çağla'nın gözünden anlatılıyor; ayrılığı, yası ve büyüme sancılarını içtenlikle ve mizahla ele alıyor. Alınganlıkla duyarlılık arasındaki ince çizgiyi düşündüren umut dolu, naif bir roman.

Büyüyünce ressam olmak isteyen Çağla'nın ailesi, babaannesi Mamiş'in ölümünün ardından İstanbul'a taşınma kararı alır. Fazla alıngan olduğu için ona "Tımbıllı" diye takılan Mamiş'le anıları, yakın arkadaşı Nuriye, bir türlü açılmadığı Mert, çok sevdiği öğretmeni, sınıfı... Hiçbirini geride bırakıp gitmek istemeyen Çağla üzgündür. Ayrılmak, unutmak anlamına mı gelir? Sevginin, özlemin, hatta alınganlığın resmi yapılabilir mi?..

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Kitabı ilk duyduğunuzda ya da gördüğünüzde "Tımbıllı" ismi size ne düşündürdü, neler çağrıştırdı?
- 2- Çağla'nın sorularını siz yanıtlayın: Sevilen birinin kaybının ardından onunla kurulan bağ nasıl devam eder? Birini hatırlamak için eşyalara gerek var mı? Yas nasıl bir süreç?
- 3- Tımbıllı için İstanbul'a gitmek ne anlam taşıyor? Herkesin yaşamak için can attığı bu kent Tımbıllı'yı neden tedirgin ediyor?
- 4- Çağla'nın aklına takılan iki soruya yanıtınız nedir: Gitmek ile göçmek arasında nasıl bir fark var?
- 5- Ressam olmakla resim öğretmeni olmak farklı mı? Resim öğretmeni ressam olamaz mı?
- 6- Çağla'nın 39. sayfada anlatılan, hediye vermekle ilgili aynı anda düşündüğü iki şeyi siz de gözetiyor musunuz? Dışarıdan bir şey almak yerine evden götürmek size mantıklı geliyor mu? Bu ilkeyi kimlere, nasıl uyguladınız?
- 7- Tımbıllı'nın alınganlıktan başka hangi kişilik özellikleri dikkat çekiyor? Hangi nitelikler onu yaşıtlarından daha özel kılıyor? "Alınmama Denemesi" yapması kendini duyarsızlaştırma çabası olarak algılanabilir mi?
- 8- Birinden hoşlanmanın resmi nasıl yapılır? Sevgimizi resimle ifade etmek için hangi nesneleri kullanabiliriz? Tımbıllı'nın duygularını ifade etme yöntemleri size neler düşündürüyor?
- 9- Çağla'nın annesi, "İnsan duygularını bastırabilmeli, yoksa pişman olabilir," demekle haklı mı? Karşımızdakilerle paylaşılmayan duygular samimiyeti, dürüstlüğü ve dolayısıyla iletişimi nasıl etkiler? Kızdığınız birine öfkenizi, sevdiğiniz sevginizi söylemek yanlış mı?
- 10- Tımbıllı'nın, Püsküllü'nün kaybolmasına verdiği tepkiyi irdeleyin. Bu tepkinin Mamiş'in ölümüyle bağlantısı olabilir mi?
- 11- İstanbul'a gideceklerini söylediğinde Mert'in tepkisi nasıl değerlendirilebilir? Özel bir yakınlık olmasa da arkadaşlık kültürü nasıl davranmasını gerektirir? Kısa buluşma Mert'in kişilik özellikleri hakkında hangi ipuçlarını veriyor?
- 12- Yazar roman boyunca köy yaşamına dair neler anlatıyor? Bu yaşantıda sizin en çok ilginizi çekenler neler?

- 13- Arkadaşlarının Çağla'nın yaptığı resimlere verdikleri tepkileri yaratıcılık, hayal ve yapay zekâ arasındaki ilişkiyi düşünerek değerlendirin. Çağla'nın yaptığı otoportrelerin estetik değeri ne kadar önemli? Babasının bu konudaki yaklaşımına ne diyorsunuz? Otoportre mutlaka kişinin fotoğrafı gibi mi olmalı?
- 14- “İnsanın evi, içinde yaşayanlar gibi kokar,” cümlesini örneklerle açıklayın. Kokunun insan yaşamında ve sosyal ilişkilerindeki yeri nedir?
- 15- Tımbıllı'nın yaşadıklarına bakarak büyümenin ne demek olduğunu irdeleyin. Büyümek yalnızca yaş almak mıdır?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Fotoğraf:** Herkes, Çağla'nın duyguların resmini yapmasından esinlenerek sevgi, mutluluk, neşe, korku, üzüntü, öfke gibi değişik duyguların fotoğrafını çeksin. Sembolik unsurlarla, çağrışım ve metaforlarla çekilecek fotoğraflar “Duyguların Resmini Yapabilir misin, Tımbıllı?” başlığıyla sergilensin.
- **Resimleme:** Çağla'nın rüya defteri tutmasından esinlenerek herkes bir rüyasının resmini yapsın. Resimler sınıfta paylaşılırken diğer öğrenciler resmi yapılan rüyanın hikâyesini anlamaya çalışsın. Aslına yakın tahminde bulunanlara önceden hazırlanan, komik “Rüya Okuyucusu” ödülleri verilsin.
- **Albüm:** Öğrenciler ikili gruplar halinde çalışarak resim sanatında yapılmış otoportreleri araştırсын. Ulaşılan otoportreler, kim tarafından ve ne zaman yapıldığını içeren açıklama yazılarıyla “Otoportre Albümü”nün ilk bölümünde toplansın. İkinci aşamada herkes resim ya da karikatür yöntemiyle kendi otoportresini yapsın ve öğrencilerin otoportreleri de albümün ikinci bölümünde sergilensin. İkinci bölüm velilerle paylaşılın.
- **Film:** Öğrenciler 3-4 kişilik gruplara ayrılсын. Her grup telefonlarıyla iletişim ve sosyal ilişkiler konularında birer kısa film çeksin. Mecaz da içerebilecek filmler özgür ve yaratıcı kurgulansın. Filmler izlenirken her birinin izleyenlere ne anlattığı, bu anlatımın grubun niyetiyle ne kadar örtüştüğü irdelensin. Kısa filmler sosyal medya hesaplarında yaygınlaştırılarak dış gözlerden görüş alınsın.
- **Pano:** Önce herkes duygularını en iyi ifade eden sanat dalının hangisi olduğunu söylesin. Bakalım, kimler duygularını aynı sanat dalıyla ifade ediyor? İkinci aşamada sevinç, öfke, mutluluk, üzüntü, korku, gurur, merak, şaşkınlık, coşku, hayret, tiksime, sevgi, kıskanma gibi duyguları listeleyin. Herkes bu duyguların her birini en iyi ifade eden rengi (pembe, yeşil, sarı...), biçimi (yuvarlak, köşeli, oval, kare, çizgi, nokta, üçgen vb.) ve çalgıyı (keman, piyano, bateri, flüt, saksofon, kontrbas, çello, saz, def, kaval, davul vb.) seçsin. Örnek: Öfke = kırmızı / çokgen / davul. Bütün duygulara yakıştırmalar tamamlandınca listeleri tarayarak “Duyguların Portreleri” panosunu oluşturun.
- **Atölye:** “Teknoloji-Yaratıcılık” ikilemini çalışmak üzere herkes birbirini görebilecek şekilde yerleşsin. Önce her öğrenci küçük kâğıtlara bu ikilemle ilgili üstünde düşünülmesini istediği soruları yazsın. (Örnekler: Teknoloji ve yaratıcılık nasıl bağdaşır? Teknoloji hangi sanat dallarında kullanılır, teknolojik yöntemler sanatları hangi durumlarda olumlu, hangilerinde olumsuz etkiler? Gelecekte teknoloji insanın hayal gücünü nereye taşıyacak? Teknoloji, yaratıcılığı ve sanatın insani yönünü yok eder mi? Teknoloji duyguları nasıl etkiliyor vb.) Kâğıtlardaki sorular ele alınarak her biri topluca tartışılсын. Bir moderatör yönetiminde gerçekleştirilecek tartışma atölyesinin sonunda paylaşılan görüşler derlensin.
- **Tasarım:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılсын. Her grup okul yaşamı ya da arkadaşlık konularında ünlü bir sözü ya da dizeyi resim, şiir, karikatür, fotoğraf, yazı vb. kullanarak oluşturduğu bir kolaj tasarımı anlatsın. Bu çalışmada amaç en yaratıcı, en farklı, en zengin uygulamayı gerçekleştirmek, söz ya da dizeyi çarpıcı bir düşünsellikle derinleştirmektir. Kolaj tasarımlar “Tımbıllı'dan Esinler” duvarında sergilensin.
- **Yazma:** Herkes Çağla ve ailesinin köyden ayrıldıktan sonra yaşadıklarını, İstanbul'daki koşullarını, hayatlarını hayal ederek bir yazı yazsın. Yazılanlar sınıfta paylaşılırken benzer hayalleri kuranlar saptansın. Bu benzerliklerin neden kaynaklandığı tartışılсын.